

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia” Isăil Marșall, Sibiu

INSERATE:

se primesc la Biroul administrației, (strada Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani.

Apare în fiecare Duminică

De preste săptămână.

Duminică și Luni și-a ținut adunarea în Brad, Societatea pentru fond de teatru român, cu succes deplin.

*

Vineri, în 26 Aug. c. a fost alegerea de deputat dietal în Pecica. Românii asemenea au avut candidat și au votat însuflețiti.

*

S'a început lupta mare dintre Japonezi și Ruși la Liaoyang; rezultatul nu e cunoscut încă. — Bombardarea Port-Arthurului continuă.

*

Prințul George, guvernatorul Cretei a plecat în Europa, pe la curțile domnitoare, spre a le câștiga pentru unirea Cretei cu Grecia.

Vorbirea de deschidere,

a presidentului Iosif Vulcan, ținută în Brad la adunarea societății pentru fond de teatru român.

Domnilor și doamnelor!

Temelia artei teatrale este adevărul. A reprezenta viața așa, precum este ea, cu virtuțile și viciile sale, eată misiunea scenei. Deci noi, societatea care are problema să pregătească înființarea instituției teatrale române aici în țeară, stăm în serviciul adevărului. Tot ce facem, tot ce zicem, tot ce propovăduim, are să poarte eticheta adevărului.

Ferice de noi, cărora soartea ne-a dat această însărcinare, căci a sta în serviciul adevărului este postul cel mai

cinstit. A arăta neamului din care faci parte, oglinda reală a ființei sale, în care se-și vadă toate calitățile și slăbiciunile, este cea mai importantă faptă națională. Această oglindă oferă neamului prilejul să se cunoască și astfel să știe, ce are să desvoalte și ce trebuie să înlătureze.

Timpul cel mai potrivit pentru această manifestare este la adunările noastre generale, unde se întrunește o mare parte a elementelor fruntașe. Aici ni-se impune să discutăm serios starea noastră culturală, să examinăm progresul intelectual, să relevăm părțile bune, să arătăm scăderile, și să căutăm mijloacele de îndreptare.

Să usăm deci și de această întrunire și să stăm de vorbă asupra merului propășirii noastre. Să studiem mișcarea noastră culturală și să ne spunem părerile sincer, fără încunjur, cum ni-le inspiră conștiința, căci numai astfel putem să fim folositori națiunii, ear' nu aprobând totul de frica popularității, făcând complimente și elogi nemeritate, ca să încasăm aplausele ieftine ale vulgului nepriceput.

Intocmai cum institutele de bani își presentă la finea anului bilanțul de profit și de pierderi: astfel avem să ne fixăm și noi cumpăna progresului și regresului. Cu cât bilanțul este mai exact, cu atâta institutul e mai trainic; cu cât cumpăna noastră e mai reală, cu atât arată mai fidel stadiul, în care se află cultura românească.

Dacă ne rotim privirea în jur de noi, inima ni-se umple de bucurie, văzând progresul ce am atins. Nu-i

vorbă, stăm încă prea departe de ținta dorită, ne aflăm abia la începutul stăruinței noastre de propășire; — cu toate aceste rezultatul de până acuma trebuie să ne producă încredere; căci prin el putem să constatăm puterea de viață a elementului românesc.

Neajutați de nimeni, ba de multe ori virindu-li-se bețe în roată, Românii au pus umăr la umăr și toți într'un gând și c'un suflet au scos din sărăcia lor comoare scumpe pentru ridicarea și afirmarea ființei naționale.

Iubirea de neam este izvorul nostru mântuitor. Să ne dăm mâna, ca să nu poată fi putere în lume, care să ne înădușe sentimentul acesta. Să jurăm, că mai bine murim toți, decât să-l stîngem din pieptul nostru.

Iubirea de neam a făcut în rîndurile noastre în cei cinci-zeci de ani din urmă minuni de progres.

Priviți biserica și vă închinați avântului, ce a luat cultura preoției; cercetați instrucțiunea publică, gimnasiile și școlile — cele mai multe înființate în intervalul acesta — și strîngeți cu respect mâna profesorilor și învățătorilor, cari își fac datoria; admirați numărul mare al clasei noastre inteligente, răsărite în deceniile din urmă; lăsați inima voastră să palpitate de emoțiuni cerești, când vedeți tinerimea noastră venind cu focul sacru al entuziasmului și cu cumpăneala oamenilor, cari se pregătesc pentru știință; dar' mai cu seamă aduceți tot devotamentul vostru, adorarea unui neam întreg, încântătoarei cununii de Române, cari simt, vorbesc și cetesc românește.

FOITA.

Punga cu noroc și căciula fermecată.

Foveste orientală, prelucrată de Silvestru Moldovan. (Urmare).

Într'o noapte, pe când Noroceea și soții său dormiau duși, ospătarul deschise ușița secretă a odăii și se vîri pe ea, ca o mătă vicleană, fără să facă cel mai mic șgomot. El scotoci prin hainele străinilor și aflând la fiecare pungile cu bani, le luă la sine. Punga lui Noroceea însă cum o pipăi pe dinafară, o află că-i goală, căci, mă rog, așa-mi aduc aminte că v'am spus odată, că punga cu noroc se umplea cu câte zece galbini numai dacă vîreai mâna în ea. Birtarul necăjit pentru golătatea pungii, o aruncă mănios sub pat, ea pe un lucru netrebnic, apoi deschizînd ferestrele odăii, iute și degrabă se făcu nevăzut pe ușița, pe care intrase.

Mare fû uimirea oamenilor lui Noroceea, când dimineața aflare deschise în laturi ferestrele odăii și și mai mare le era ciuda și necazul, văzîndu-se jefuiți cum se cade. Dintre toți însă mai tare se necăji și spăriă Noroceea — știa el și veți ști și d-voastră, oameni buni, de ce! Căci, mă rog, cine nu s'ar necăji și supăra să peardă o astfel de comoară, cum era punga cu noroc? Nu știu alții ce ar face, dar' eu, 'mi-aș face capătul să se întemple una ca asta cu mine. Pasă-mi-te, de aceea nu 'mi-a dat Zina norocului și mie o așa comoară... Destul, mă rog, că caută încoace, caută încolo după pungile cu bani și după hoții, — pungile și hoții, ca 'n palmă; au perit și pace! Pe bietul Noroceea necazul și supărarea îl dobori la pat, unde cuprins de friguri tremura ca varga. Filip, credincioșul tovarăș, îl mîngăia, zicîndu-i să aibă tărie, căci doar' au ei cai și scule prețioase; le pot vinde pe aceste și pot face atâția bani, ca să le ajungă pe drum până acasă în Cipru, unde gîndea Filip, că Noroceea are moșii mari și bogății nesfîrșite. La aceste Noroceea zise, ca așa pentru sine:

— Așa-i trebuie omului! Averea-i lăcomosă și cine-și perde averea își perde și mintea. Trebuia să aleg înțelepciunea, puterea, sănătatea, frumseța ori viața lungă, una din aceste, pe care nu 'mi-o putea fura nime...

Filip nu pricepu rostul acestor vorbe și gîndind că Noroceea aiurează, îi dădu pace.

Într'aceea veni și birtarul în odaie și hoțul de el, să arăta foarte mirat de cele întemplate, ba încă el de cătră pădure, să apucă și certă pe servitorii lui Noroceea, zicînd; că ei sînt de vină, că n'au închis destul bine ferestrele, de au putut intra hoții și că le va arăta el, dacă din pricina lor se va strica numele bun al birtului și altele de aceste, cum e firea omului viclean și dat dracului. Apoi arătîndu-se că-i este milă de Noroceea și apropiindu-se de patul lui, îl îndrebă, că sînt mulți banii, ce 'i-s'au furat?

— Nu sînt tocmai așa mulți, grăi Noroceea, dar' mai mult mă doare pierderea pungii mele, în care era o bucătică de hîrtie, care pentru alții nu e de nici un preț, dar' pentru mine prețuiește nespuse de mult...

Secolul trecut s'a încheiat pentru noi Românii de aici cu un progres uimitor. Înaintașii nostri ne-au lăsat o moștenire din care putem să ne asigurăm existența. Asigurarea aceasta însă are să se facă prin o muncă stăruitoare, urmând direcțiunea stabilită de dănsii, profesând principiile lor, punându-ne în serviciul altruismului, care jertfește totul pentru binele de obște.

Înaintașii nostri au avut drept steag conducător idealismul. Acesta le-a luminat calea eșirii din întunec, acesta le-a dat curaj și bărbăție, să înfrunte toate pedecile, acesta le-a înăurit bucuria triumfului.

Mult mai slabi decât noi, ei nici-odată n'au cunoscut frica; mai puțin luminați decât generațiunile actuale, ei au stabilit principii, cari au să lumineze d'apuri calea științei române; mult mai săraci decât noi, ei au întemeiat instituțiuni de cari cei de astăzi nici a visa n'am putea.

Pentru-că ei au stat neconținut sub farmecul idealismului, care deschide tot nouă orizonturi, vrăjește voinței aripi înălțătoare și însuflă în vene putere la lucru; ear' noi ne depărtăm din ce în ce mai mult de acest isvor dător de viață și ne închinăm unor curente nălcitoare, cari sleesc energia, sting curajul șiucid ori-ce gândire mai înaltă.

Noul curent suride la naivitatea bătrânilor, cari au urnit niște idei gigantice și s'au jertfit pentru ele. Face haz de idealistul pripăsit în secolul acesta, ca o rămășiță a copilăriei unui neam. Enunță, că idealismul 'și-a trăit traiul și-a mâncat mălaiul. Și proclamă un nou principiu conducător, căruia îi zice realism, care însă nu este decât încarnațiunea intereselor personale. Altruismul dispăre din ce în ce mai deservit, cei mai mulți își caută numai de treburile lor și ori-ce acțiune mai mare pentru ridicarea neamului e decretată imposibilă.

Protopărinții nostri trăiau în dragoste frățească și astfel înaintau. Noi suntem desbinați ca dușmanii cei mai înverșunați. În locul dragostei, s'a coșat în capul tuturor întreprinderilor noastre discordia, care omoară în germene ori-ce ideie.

— Dar' ean să căutăm pe aici, prin odaie, — zise mișelul de birtar, poate să fie pe aici — și puse slugile să caute preste tot locul.

Unul din ei găsi sub pat punga cu noroc și o dădu lui Noroceea, întrebându-l că nu e aceea?

— Aceasta este — zise Noroceea — bine, că s'a găsit, căci cu hârtiuța din ea ne vom câștiga earăș bani, nu v'e mai supărați deloc.

Trecând astfel primejdia, Noroceea se liniști, fața 'i-se înveseli și făcându-'i-se mai bine, preste câteva ciasuri se sculă din pat și plecă singur prin oraș, chipul de-a câștiga bani cu hârtiuța născocită, căci Noroceea nici pentru o lume nu voia, ca cineva să știe despre puterea pungii sale. Întorcându-se la birt, dădu poruncă slugilor să se gătească de drum și plătind birtarului pentru găzduire, a doua zi des de dimineață plecară din Tărigrad, îndreptându-se spre ostrovul Cipru, care nu era tocmai departe.

(Va urma).

Am umblat prin toate centrele noastre, însă nicăiri n'am găsit armonie; clasa noastră inteligentă în tot locul e divizată în partide, cari se combat strajnic.

Să ceartă pe tema confesionalismului, pe cea a poziției sociale; pe tema naționalismului, pe cea a averii; pe tema politice, pe cea a mișcărilor culturale; pe tema originii familiare, pe cea a rolului ce le compete; în sfârșit pe toate temele posibile și imposibile. Cearta aceasta produce urmări foarte triste. Ura în multe locuri este atât înverșunată, că tot ce propune unul este respins de celalalt și astfel nici o lucrare nu se poate înjgheba.

În toate părțile și în mijlocul tuturor cercurilor își scoate capul hydra invidiei, care cu limba ei otrăvește totul. De 'ți-ai înciripat o stăricică, te calumniază; de jertfești ceva pentru binele de obște, te acuză că vrei să fi popular; de te-ai ridicat nițel în stima publică, te terfelește; de ai isbutit să 'ți câștigi un codru de pâne, te defaimă; de ești bătrân, te bârfește; de ești tinăr, 'ți pune stavilă. Ori-ce propui, ori-ce faci, ești criticat și învinuit cu interese murdare. Nimica nu e bine, dar' nu 'ți-se spune, cum ar trebui să se facă. A dărîma tot ce clădesc alții, dar' a nu reconstrui nimica, ci a lăsa totul în ruină. Eată opera funestă a invidiei, *marea boală românească*.

Tablou posomorit acesta, dar' adevărat. Este mai bine să-l mărturisim pe față, căutând a-l corege, decât să-l ascundem, căci răul tănuțit tot izbucnește. (Va urma).

Alegerea din Peciva. Vineri, în 26 August c. a fost alegerea de deputat dietal în cercul Peciva. Românii 'și-au pus candidat cu program național pe tinărul Dr. George Popa, fost pretore. Afară de acesta au avut guvernamentalii de candidat pe Herczegh, ear' opoziționalii pe Zlinszky.

Din aceștia Herczegh a căpătat 802 voturi, Zlinszky 457 și George Popa 429. Neavând Herczegh majoritate absolută, va fi balotagi (alegere nouă) între el și Zlinszky. Românii au prevăzut, că nu vor eș, neavând majoritate de voturi, dar' cu toate acestea au pus candidat, ca să adune ps alegătorii români și să 'i dedeie la lupta de alegere. Aceasta a și succedat. La alegere Românii s'au purtat foarte brav și în bună rânduială, ceea ce o constată între altele și foaia guvernamentală »Ujság« care apoi continuă astfel:

»Firește, au căzut. (Românii cu candidatul lor. Red). Dar' pentru aceea seara au aranjat ospet groaznic la gara din Peciva. S'a adunat aci țeranul român și domnul român, și trecuți aproape în paroxism s'au îmbrățișat și au cântat cântece vesele românești. Între ei era Aurel Vlad, deputatul, vestitul Suci, și candidatul căzut George Popa.

»Cam o oră s'au însuflețit și au cântat — fără vin. Cineva a întreat pe tinărul George Popa, de ce sânt veseli, după-ce au căzut? Întreatul a răspuns cu voce bună: »Nu e nici un rău. Pentru noi a fost aceasta o școală!

»Vreau adevărat să introducă poporul în științele de alegere.

Protestul Șașilor. Consistorul bisericei sășești din Ardeal a hotărît să înainteze guvernului un memorandum împotriva proiectului, pentru reforma învățământului popular al lui Berzeviczy. În el se va arăta cât de păgubit este proiectul pentru școale și din punct de vedere al autonomiei bisericilor etc. Memorandumul va fi predat ministrului prin o delegație din Consistor.

Împăratul Germaniei în București. Din Berlin se întărește știrea că împăratul Wilhelm va face vizită regelui Carol în București, cătră sfârșitul lui Octomvrie.

Aceasta vizită e o onoare pentru mândra Românie și pentru familia regală română, care altcum e înrudită cu împăratul german.

Adunarea dela Brad.

— Adunarea societății pentru fond de teatru român. —

Suntem veseli a face cunoscut iubitorilor nostri cetitori, că adunarea societății pentru fond de teatru român, ținută în centrul Zărândului, în Brad, în zilele de 28 și 29 Aug. c. a fost una din cele mai succese. Desbaterile serioase și hotăririle luate, cari au dus earăș cu un pas înainte societatea spre ajungerea scopului ei, vorbirile frumoase și avântate, sumele întrate la fondul societății cum și frumoasele serbări, fac cinstite celor adunați în Brad și în deosebi bravilor Români din Zarand. Și ne pare bine, că după știrile ce am primit din Brad, la adunare și serbări au luat parte și mulțime de țărani din Zarand, cari credem, că s'au dus acasă cu cele mai bune impresii.

Înainte de ședință.

După sosirea comitetului, care a fost bineventat de dl protopop al Zărândului, Vas. Dămian și primit cu vii aclamații, publicul s'a întrunit Sâmbătă seara la așa numita seară de cunoștință în hotelul »Central«. Aici s'au ținut mai multe toaste și publicul 'și-a petrecut vesel până târziu, ascultând cu plăcere frumoasele doine naționale, trase de dibaciul lăutar Ghiuț din Abrud și banda lui.

Duminecă, în ziua de Sftă Mărie, s'a serbat serviciu d-zeesc, fiind biserica plină-plinuță de public. Mulți din țărani veniți la Brad n'au încăput în biserică și îngenunchiau afară, în jurul biserice și aici își făceau rugăciunile evlavioase.

La sfârșitul slujbei dl protopop Dămian a ținut o frumoasă predică, arătând însemnătatea teatrului național.

Sedința primă.

După orele 11 s'a început ședința primă, fiind deschisă de presidentul Ios. Vulcan, pe care o publicăm în fruntea foii. Vorbirea a fost viu aplaudată de public.

După ce adunarea a fost salută de dl Dr. P. Oprișă în numele Zărândului și de dl Grig Păreș, în numele »Asociațiunii«, presidentul I. Vulcan a rostit o mișcătoare cuvântare comemorativă pentru Iosif Hodoș, marele bărbat și fost primul president al Societății de teatru, care a fost de obârșie din părțile zarandene.

Adunarea exprimă sentimentul de recunoștință lui Iosif Hodoș, prin sculare

S'au ales apoi comisiile, cari s'au raportat în ședința a doua, anume: comisiunea pentru cenzurarea raportului general, pentru cenzurarea socotelilor și pentru înscrierea de membrii noi.

Dintre disertațiile anunțate, a cetit dl Dr. P. Oprea valoroasa ca disertație; *Intemeierea gimnastului din Brad*, care a fost viu aplaudată.

Cu aceste s'a închis adunarea.

Banchetul și teatru.

La 2. ore d. a. a urmat banchetul în hotelul »Central«, la care a luat parte lume multă. S'au ținut mai multe toaste: pentru M. Sa regele și împăratul, pentru presidentul I. Vulcan pentru Zărândeni etc. Intre toaste amintim în deosebi al d-lui Petre Călcianar din Orșova, care a zis că fapte se facem și nu vorbe și drept probă a deschis o colecție, adunând 74 cor. pentru fond.

Duminecă seara a fost concert și reprezentație teatrală cu succes foarte bun.

Sedința a doua.

Luni a fost ședința a doua, în care au raportat comisiile. La început s'au cetit două lucrări: dl Enea Hodoș a cetit disertația sa cu titlul: *Aminții dela școlile din Brad*; apoi Dr. Ios. Blaga: Despre gust, fiind amândouă ascultate cu plăcere.

Dl Pavel Oprea raportează, că s'au înscris 12 membri fondatori, 18 membri ordinari pe viață, 46 membri ordinari anuali. S'au încasat aproape 5 mii coroane pentru fond.

S'au primit apoi rapoartele comisiilor și alte propuneri, despre cari vom mai scrie.

Cu aceste s'a închis adunarea.

După ședințe.

Luni seara, conform programului, a fost bal cu succes deplin, ear' a treia zi, Marți, mai mulți oaspeți, însoțiți de Brădeni, au făcut o excursiune la Tebea, la mormântul lui Iancu.

Vremea.

În Europa vremea a fost schimbăcioasă, cu nori, în apus și în Rusia mai umedă, în celelalte părți uscată.

La noi zilele trecute au fost ploii și vreme recoroasă, a urmat apoi puțină căldură.

Profeție: Să pot aștepta ici-colea ploii, cu puțină schimbare în temperatură.

DIN LUME.

Anectarea Cretei.

Dorința Grecilor din insula Cretei este, ca să se imprenne cu Grecia și să nu mai stea sub stăpânire turcească, deși aceasta e mai mult formală, de oare-ce insula are autonomie (guvernare prin sine). Aceasta dorință Cretanii și-au și exprimat-o prin un plebiscit. Acum prințul George, guvernatorul Cretei a plecat în Europa, spre a câștiga pentru aceasta curțile și guvernele europene.

Știri mărunte.

S'au svonește, că ministri de esterne ai Sârbiei și Bulgariei au statorit bazele alianței sârbo-bulgare în Marienbad, în ființa de față a principelui Ferdinand.

Tratările dintre Tibetani și misiunea engleză au duș la înțelegere. Astfel Englezii vor părăsi Tibetul mai curând de cum se credea.

Focul din Câmpeni.

Focul din Câmpeni, care a nimicit o parte mare a înfloritoarei comune, a lăsat în urma sa pustiire și jale. Din biserica gr. cat. română, care înlăuntru era împodobită foarte frumos, n'a rămas nimica, decât pereții goi, Clopotele au căzut jos și acoperite de jar, ș'au topit. Asemenea s'au nimicit școala comună gr.-or. și gr.-cat. și alte edificii publice și private, cum sânt casele fraților Cotișel, a dlui Dr. Z. Chirtop, apoteca, prăvălii etc; au ars apoi foarte multe galițe și porci, cari n'au putut să scape din flăcările mistuitoare. Intre cei arși sânt foarte mulți țărani de-ai noștri, oameni săraci, cari au rămas numai cu hainele de pe ei.

La stingerea focului și-au dat mare osteneală d-nii Teodor Orlea, funcționar de bancă, Oprea, comerciant, apoi protopretorul și pretorul cercual etc.

Pentru ajutorarea nenorociților Câmpenari s'a pornit în multe părți o lucrare de ajutorare, care va alina baremi în o mică parte suferințele celor arși.

În Sibiu, afară de ofertele ce s'au dat la redacția noastră, mai circulă o listă de colectare și precum sântem informați se va da și o producție, al cărei venit curat va fi menit ca ajutor pentru Câmpeni.

La redacția »Foi Poporului« au mai contribuit următorii:

Dr. Vas. Bologa, dir. școlii de fetițe 3 cor., I. Vătășan, funcț. de bancă, Nicolae Togan, prot. gr.-cat. Romul Simu, inv. pens. Victor Onițiu, comerciant, fiecare câte 2 cor. Nic. Munthiu oficial de bancă 1 cor., Dumitru Moga, angloiat c. r. în Viena (prin postă) 4 cor., La olaltă 16 cor., Transport din nr. trecut 34 cor., Total 50 cor.

Rugăm pe iubii cetitori a contribui cu ce pot, pentru sermanii arși.

APEL.

Fruntașii din Abrud au publicat următorul apel în interesul celor arși:

Comuna Câmpeni în 17 l. c. a căzut pradă flăcărilor. A ars aproape total și până în pământ, nimicindu-se în sensul strict al cuvântului tot avutul celor nenorociți.

Zeci de familii au rămas pe strade fără scut și adăpost, lipsiți chiar și de pâinea de toate zilele.

Ca martori oculari putem constata, că catastrofa e aproape fără păreche în istoria nenorocirilor.

Comuna înfloritoare din creerii munților este o ruină, care stoarce lacrimi și compătimire.

În fața acestei nenorociri este datoria noastră a tuturor, să sărim fără întârziare întru ajutorarea celor nenorociți. Apelăm deci la simțul de jertfă al tuturor, mai ales al băncilor noastre rugându-ne să binevoiască a contribui cu obolul lor la alinarea suferințelor.

Lipsa este arzătoare!

Ofertele maritimose binevoite a le trimite la adresa domnului Dr. Zosim Chirtop, avocat în Câmpeni (Topânfalva).

Abrud, 21 August.

Mihailu Cirlea, Dr. Laurențiu Pop. notar public. avocat.

Dr. Ștefan C. Pop, avocat.

Războiul dintre Rusia și Japonia.

Pe când scriem aceste rânduri, în războiul depărtat se dă una din cele mai crunte lupte, ce a fost cândva.

După mai multe ciocniri, Marți, în 30 August c. s'a început lupta hotărâtoare între Ruși și Japonezi, la Liaoyang. Numărul oastei rusești este de 248 mii de oameni, cu 674 tunuri, ear' Japonezii sânt 330 mii de soldați, cu 940 tunuri. O asemenea mulțime de oameni încă nu s'a încăierat nici-odată. Lupta s'a început cu o puternică canonadă de tunurii și durează neîntrerupt și acum. A cui va fi biruința, nu se poate ști, dar' ea va hotărî mult asupra mersului mai departe a războiului.

Impresurarea Port-Arthurului continuă. Rușii se apără vitejește, din care cauză Japonezii n'au putut ocupa cetatea așa curând, cum am gândit la început.

Biblioteca „Foi Poporului“.

Vestim cu plăcere iubitorilor noștri cetitori, că zilele aceste a ieșit în tipar Nr. 2 din Biblioteca »Foi Poporului« cu titlul:

Din literatura populară română. *Doine și strigături. Culese și întocmite de Nicolae Regman.* Prețul 20 bani.

Broșura aceasta cuprinde un mare număr de *doine și strigături* din cele mai frumoase, cari sânt atât de iubite de poporul nostru.

Cărțile Bibliotecii »Foi Poporului« sânt făcute anume pentru trebuințele țeranului român și preste tot pentru omul dela țeară. Ele vor cuprinde povestiri și întâmplări istorice naționale, poezii și povești, istorioare morale și pline de învățături etc și pe lângă cuprinsul lor felurit și folositor, ele vor avea avantajul, că vor fi foarte ieftine, așa că și cel mai sărac se și-le poată cumpăra și se și poată aduna, așa zicând pe nesimțite și cu preț de nimica, o dragălașă bibliotecă.

De aceea rugăm pe iubii cetitori a răspândi aceste cărțile pe la prietini și cunoștii lor.

Până acum au apărut:

Nr. 1. Din vitejiile poporului românesc. Nichita Balica de Silvestru Moldovan. *Movila lui Burcel de Vasile Alexandri* 10 bani.

Nr. 2. Din literatura populară română. *Doine și strigături. Culese de Nic. Regman.* 10 bani.

Nr. 3. *Povești.* (În pregătire).

Mișcarea teatrală la noi.

Am vestit săptămânile trecute eșirea în tipar a Anuarului VII al societății pentru fond de teatru român. Acest anuar elegant cuprinde pe lângă unele vorbiri și disertații de însemnătate, date referitoare la mișcarea teatrală la noi, cum și privitoare la starea societății.

Din datele privitoare la mișcarea teatrală (reprezentării) la noi, publicate de secretarul Dr. I. Blaga, reiese, că numărul reprezentațiilor teatrale crește an de an. Astfel în anul 1903 s'au dat în diferite localități din Ardeal și Ungaria 179 reprezentanțiuni teatrale, cu 28 mai multe ca în anul 1902, cu 62 ma-

multe ca în 1901, cu 67 mai multe ca în 1900, cu 106 mai multe decât în 1899 și cu 151 mai multe decât în 1898, când s'a început culegerea datelor de felul acesta.

Pe lângă numărul seratelor teatrale a sporit și numărul pieselor reprezentate. În 1903 la 179 serate, publicul a văzut 114 piese diferite.

Aceasta arată înaintare și că poporul nostru are simț și pricepere pentru reprezentările de teatru.

Ce se ține de starea societății noastre teatrale, din datele publicate în anuar se vede, că aceasta mare și vrednică societate este înfloritoare și în continuă înaintare.

Societatea e condusă de dl Iosif Vulcan, ca președinte, apoi de d-nii Virgil Onițiu vice-președinte, N. Petra-Petrescu, cassar, Dr. Iosif Blaga, secretar, George Dima, Emanuil Ungureanu și Vasile Goldiș, membrii. Comitetul mai are încă 16 membri în diferite orașe, numiți »bărbați de încredere ai comitetului«.

Averea societății strânsă din dăruiri, taxe dela membrii, sərbări etc. era la sfârșitul anului 1903 de coroane 331.309.47.

În biblioteca teatrală, ce se edă sub supravegherea vice-președintelui V. Onițiu, au apărut până acum 10 broșuri, cu 10 piese.

În anuar se publică și un plan de lucrare, în care se arată, că pentru pregătirea teatrului român, societatea va avè să lucre în următoarea direcție: să ridice pe artiștii dramatici la înălțimea chemării lor, perfecționând talentele ce se găesc azi în mijlocul poporului nostru; să trimită dintre acești artiști în diferite centre românești spre a însuși publicul mare românesc pentru arta dramatică; să îngrijească de îmbogățirea unui repertoar (piese teatrale), să caute a face educația gustului artistic și să desvoalte interesul publicului românesc pentru cause teatrale.

În adunarea din Brad, ce s'a ținut acum, comitetul va fi primit un nou indemn pentru a continua lucrările, ce vor duce la întemeierea teatrului român.

Adunarea „Asociațiunei“ la Timișoara.

Marea adunare a »Asociațiunei« se va ținea anul acesta în Timișoara, la 21 și 22 Sept. c. după cum am vestit la timpul său și am dat și ordinea de zi a ședințelor. Azi dăm programul festivităților, ce se vor aranja cu ocaziunea această și care e următorul:

1. La 20 septembrie intimpinarea la gară a comitetului central.
2. Tot în aceea zi sara de cunoștință și cină comună în hotelul »Principele de Coroană«.
3. La 21 Septembrie dimineața participarea la serviciul divin în biserica gr.-or. română și cea gr.-cat, română din Timișoara-Fabric.
4. La 11 ore înainte de amiază I-a ședință a adunării generale în sala mare a hotelului »Principele de Coroană«.
5. După amiază la 2 ore banchet tot în aceea sală.
6. Seara la 8 ore concert, tot în aceea sală.
7. La 22 septembrie la 10 ore înainte de amiază a II-a ședință a adunării generale.
8. Tot în aceea zi după amiază la 4 ore ședință festivă a secțiunilor științifice-literale în sala mică a hotelului »Principele de Coroană«.

9. Sara petrecere de joc în sala mare a hotelului.

În Timișoara cortele private pentru publicul care vine la adunarea generală nu stau la dispozițiune, fiecare oaspe poate căpăta chilie numai în hotel; deci toți aceia, cari voesc a participa la adunarea generală sânt rugați până inclusive 18 septembrie a comanda chilie la președintele comisiunei de incortelare Dr. Aurel Cosma avocat în Timișoara, căci altcum comisiunea de incortelare, fiind mare circulația călătorilor străini în Timișoara, nu va fi în stare a acvira chilii cerute la timp întârziat; totodată sânt rugați cu aceasta ocaziune a înștiința că voește sau nu a participa la banchet, ca comitetul aranjator să se poată de timpuriu orienta.

Dacă oaspeții cari comandează cortel, vor înștiința că cu care tren ajung la Timișoara, la gară vor fi așteptați de membrii comisiunei de cortelare, ca să le comunice că pentru fiecare oaspe în care hotel e chilia comandată.

Timișoara, la 19 August 1904.

Comitetul aranjator.

Faptele unui preot.

(Urmare și fine)

După toate acestea apoi on. public cetitor cred că-și va pune întrebarea: Cum de se poate ca după atâtea fapte nu chiar frumoase, poporeni, respective cei 32 de creștini numiți, fruntașii comunelor Cireșia, Zévoiu și Ferdinansberg, că răspuns la seria de articoli publicați de mine, s'au simțit îndemnați a-i trimite părentului Grozavescu o scrisoare plină de atâtea adheziune și dragoste cătră sfinția și hula față de învățător?

Ca on. public cetitor să fie în curat și cu aceasta, răspunsul voiu a-l da în următoarele:

Precum am amintit în articolii mei de mai nainte, părintele Grozavescu pe cari numai au putut dintre poporeni săi, parte i-a instruat și dedat, parte în alt mod i-au știut îndupleca la aceea, ca ei fără multă bătaie de cap și muștrare de conștiință se facă ori subscrie ori-ce acuse ori alte documente nedrepte în contra mea, ori apoi documente potrivite pentru scopurile sfinției sale.

Anume: vèzènd părintele Grozavescu că eu în articolii publicați de mine am dat de gol unele dintre faptele sfinției sale, grija cea mai de căpetenie i-a fost se aibă un document de cuprinsul epistolei din cestiune și publicată în nrul 10 din a. c. al »Foi Poporului«, cu care se poată documenta lumea, că d-lui nu numai că nu este vinovat de cele publicate de mine, ci este un preot de model și mult adorat de foștii săi poporeni, ear' eu cutezatorul îndrăsneț, un om proce-sualnic și cu năravuri rele.

Părintele Ioan Grozavescu cu datul de Lugoj la 2 Febr. 1904 st. n. trimite în aceasta cauză primarului Samfir Boldea ca unuia dintre creaturile sale cele mai fidele și ascultătoare, pe care sfinția sa l-a dres și pus de cantor bisericesc și a conclucrat să fie ales și de primar comunal zic, acestui om li trimite o epistolă în care între altele zice:

»Alăturat îți trimit o scrisoare, pe care se faci bine să o subscrii cu poporeni din toate trei comunele: spune-le că-i rog să-mi facă aceasta. Chiamă câte unul la tine și să o subscrie baremi vre-o 100—150 de inși. Care nu știe scrie, să-l subscrii tu și lângă numele tîu, pune și sigilul, dar' cât se poate pe ascuns, ca se nu știe Bobiș, și apoi o pune în coverta alăturată și o dă la postă...»

»Te rog dacă poți să-mi subscrii aceasta scrisoare și să-mi-o trimiți în 8 zile, eu nu o folosesc la nimica, pentru-că nu iau în seamă prostiile lui Bobiș. Dar' totuși se o pot arăta la parochienii mei...»

Eată deci on, public cetitor, cine au scris și făcut epistola din cestiune, aeast document atât de prețios a dlui Grozavescu și dat în lume cu atâtea alaiu.

Precum se poate vedea din el părintele Grozavescu a promis, că nu se va folosi de aceasta scrisoare decât numai înaintea parochienilor săi. Precum vedem însă, aceasta promisiune a fost numai o apucătură, căci părintele Grozavescu nu 'si-a ținut cuvèntul dat, ci scrisoarea din cestiune au publicat-o în răspunsul său din nrul 10 a »Foi Poporului«. Ba după cum mărturisește decarațiunea primarului din Zévoiu și a soților săi aci alăturată, părintele Grozavescu a mai adaus la cuprinsul ei și unele afirmări neadeverate și vătămătoare pentru mine, fără ca aceste să fie cuprinse în declarațiune.

Prin cele espuse cred că 'mi-a succes a dovedi îndeajuns temeinicia acelora scrisă de mine despre părintele Ioan Grozavescu în articolii publicați în numerii de mai nainte a »Foi Poporului« cum și a arăta valoarea escuzei, respective a răspunsului dat de părintele Grozavescu, împreună cu toate invectivele aruncate asupra mea.

După acestea încheind răspunsul meu, întreb pe dl părinte:

Ca preot cugeți d-ta părinte, că modul de care te-ai folosi așa pentru de a te apăra și de a răspunde la articolii mei este cinstit și real?

Se cuvine unui preot, ca și atunci când nu le merită, să-și facă însuși imnuri de laudă la adresa sa și totuși cu atâtea viclenie se impute altora că fac de acestea?

Ca preot cugeți d-ta părinte, că modul câștigării de documente precum ai câștigat d-ta subscrierile la epistola făcută de d-ta, este cinstit?

Cugeți d-ta că prin asemenea apucături poți să seduci lumea și se combați adevèrul celor scrise de mine?

În fine mai adaug că eu cu sfinția ta nici-când numai stau de vorbă, nici cu oameni de-ai d-tale, pentru-că astfel de oameni cari au fost în stare și după cele sèvèrșite de d-ta a-ți mai cânta osana de mărire și a subscrie câte neadeveruri toate, nu mai merită.

Cireșia (Banat) August 1904.

Michail Bobiș,
Învățător.

PARTEA ECONOMICĂ.

Scăderea numărului vitelor.

Deși ministrul de agricultură cu prilejul vorbirii sale la cheltuelile economice ale țării, ținută în 29 Iulie a. c., se-a liniștit încâtva cu privire la scăderea numărului vitelor din țară, totuși după-cum vedem în unele foi economice, numărul vitelor aieva e în scădere, nu numai la noi, ci mai în toată Europa.

Aceasta scădere în numărul vitelor a provenit din mai multe cauze. De o parte a fost strimtorarea pășunăturilor de vite și comasările, de altă parte deosebitele boale și neglijarea unor economi pe timpul acelora, ca adecă boalele se nu se prea lățească.

Dar' se vedem, ce ne arată statistica în privința aceasta. Datele de mai jos ne arată, că în Europa întreagă, precum și în deosebitele țări tinătoare de monarhia noastră la 100 de locuitori, ce număr de vite a fost în anii 1857 și 1890. Datele acestea le-am împrumutat din foaia economică din Cluj »Erdélyi Gazda« numărul 6 din anul curent.

In anul 1857, în anul 1890,
au fost capete de vite.

In Salzburg	148.55	94.03,
» Carinthia	85.57	84.90,
» Austria superioară	81.58	82.44,
» Dalmația	71.28	46.79,
» Stiria	67.73	66.36,
» Galiția	67.06	50.83,
» Bucovina	59.86	50.24,
» Tirol și Voralberg	58.99	56.60,
» Vitele statului	56.13	46.14,
» Silezia	53.72	36.90,
» Austria-inferioară	52.65	27.66,
» Craina	50.69	53.56,
» Boemia	47.20	40.47,
» Moravia	42.84	36.29,
» Istria	33.89	26.45.

Din datele statistice de mai sus se poate vedea, că afară de Austria-superioară și Craina, în celelalte țări numărul vitelor a fost în scădere.

Cu privire la numărul vitelor din întreaga Europă statistica ne arată următoarele date:

Numărul locuitorilor din Europa a fost la anul 1870 de 300.5 milioane,

al vitelor cornute 93 milioane, al porcilor 45.4 milioane, al oilor 205 milioane, al caprelor 18.3 milioane, ear' la anul 1890 a fost numărul locuitorilor 357.7 milioane, al vitelor cornute 102.5 milioane, al porcilor 46.7 milioane, al oilor 185.5 milioane și al caprelor 18.7 milioane.

La 1000 de locuitori s'au venit în anul 1870, 311 capete de vite cornute, 151 porci, 683 de oi, 60 de capre, ear' la anul 1890 s'au venit pe 1000 de locuitori 286 capete de vite cornute, 130 de porci, 517 oi și 52 de capre.

Din datele de mai sus se poate vedea, că numărul vitelor a crescut ce e drept, dar' și al locuitorilor, așa că pe când la anul 1870 s'au venit la 1000 de locuitori 311 capete, pe atunci la 1890 s'au venit numai 286 capete de vite. Tot așa a scăzut și numărul porcilor, oilor și al caprelor.

Cu privire la Ungaria statistica ne arată următoarele date:

Numărul locuitorilor a fost la anul 1867 de 15,417.327, al vitelor 5,646.954, ear' la anul 1895 numărul locuitorilor a fost 18,359.175, ear' acela al vitelor cornute 6,738.258. Pentru 1000 de locuitori s'au venit la anul 1867, 366.3 de capete, ear' la anul 1895, 366.8; ceea-ce se arată o creștere a vitelor de 8.1%.

În datele procentelor de mai sus se cuprinde creșterea vitelor, al locuitorilor însă nu, dar' se poate vedea, ca și al acestora a crescut într'un mod vădit, ceea-ce ne arată și datele următoare.

In a. 1857 s'au venit pe un locuitor 148.91 chlgr.
» » 1869 » » » » » 133.92 »
» » 1880 » » » » » 120.80 »
» » 1895 » » » » » 117.90 »
» » 1903 » » » » » 115.90 »

Datele acestea ne arată destul de lămurit, că și la noi numărul vitelor aieva e în scădere în asemănare cu al locuitorilor, altcum cum s'ar putea ca la anul 1857 se se vină 148.91 kilograme de vite vii pe un locuitor, ear' la anul 1903 se se vină numai 115.90 kilograme.

E drept că la noi numărul vitelor a mai crescut, după-cum ne arată statistica cu 8.1%, dar' al locuitorilor a crescut și mai tare, așa că creșterea acelora mai n'o se mai fie de ajuns pentru acoperirea trebuințelor zilnice.

Și dacă până acum s'a putut vedea o scădere însemnată în numărul vitelor din întreaga Europa, ce va fi după anul acesta, care va trebui însemnat între anii cei mai răi pentru economia câmpului.

Urmările anului acestuia vor fi simțite și după aceasta încă mulți ani; vor fi simțite, pentru-că în lipsa de nutreț economii mai săraci vor căuta privilegiul, ca se se desfacă cu ori-ce preț de o parte a vitelor lor. Astfel se poate, ca anul acesta se mănăcăm carne și mai multă și mai ieftină, pe contul anilor următori, când va trebui să mai și postim.

Lupta pentru nutreț este obștească mai în toată Europa! Urmările secetei îndelungate se simt de pe acum în Germania, Franța, Sârbia, Austro Ungaria și România, nu numai în ceea-ce se ține de nutreț, ci chiar și cu privire la celelalte sămănături. Seceta prea îndelungată a părjolit câmpurile așa de tare, încât vitele pe cele mai multe locuri, nici chiar în dricul verii nu au avut ce mânca.

Sămănăturile cele de toamna au fost slabe. Cucuruzele sânt compromise mai peste tot locul. Prețul bucatelor s'a urcat în timpul din urmă într'un mod neobișnuit. Guvernul României a oprit vinderea cucuruzului în țări străine, ca nu cumva mai târziu se fie lipsă de acela. Orașele mai mari se vaeră de pe acum, că nu află carne, lapte, unt, galițe, ouă, unsoare, slănină și alte mijloace de traiu de ajuns, ear' pe cari le află sânt foarte scumpe. Așa ni-se presentă starea economică mai pretutindenea și aici la noi.

În fața acesteia ar fi de dorit, ca economii nostri să se nu se amăgească și să-și vândă vitele și nutrețul acelora pe mai nimic în nădejdea aceea, că la primăvară o să-și cumpere altele. Nu! Pentru-că atunci vor fi foc de scumpe, apoi dela ce vor putea ei prăsi gunoiu!

VESELIA.

— Foia glumeată a »Foi Poporului«. —

Nădragii Tiganului.

Eu treceam din întâmplare
Pe lăngo boltă oare-care
Și mergând în drumul meu
Cu vremea ce cuget eu?

Să intru să-mi tîrguesc
Cele ce îmi trebuiesc
Și de grabă am intrat
Dar' puțin am așteptat,

Căci un purdel tinerel
Tocma ca tras prin inel
Pui de cioară, cam sdrăntos
Să părea că-i păduchios

El mereu tot tîrguia
Dar' marfa nu se vedea
În fine mai răspicat
Cătră boltaș a strigat:

»Patru pițule îți dau
Desbracă-le să le iau
Să vîd cum se nimeresc
Nădragile se lovesc?

Boltașul 'l a ascultat
Nădragii 'i-a desbrăcat
Și Tiganului 'i-a dat
De cu ei s'a îmbrăcat

Merge 'n sus, și merge 'n jos
Tiganul mândru fălos
Vîzîndu-se că-i frumos
Apoi zice cam fricos:

»Ascultă, să-ți spun jupâne
Măncuți mustața stăpâne
Îți dau prețul jumătate
Vezi-le? — În fund sînt sparte

— Nu se poate haramine
Tu ai tîrguit cu mine
Patru pițule să-mi dai
Și nădragi-s ai tăi — iai!

Nu e modru dragu meu,
Ia mă jur pe Dumnezeu
Că mai mult de jumătate
Nu-ți dau un filer, fîrtate

Iacătă-le le desbrac
Că zic zău, că nu-mi prea plac
Deci le poartă sănătos
Căci eu ți le dau voios

Și-ți mai dau ceva în ele
Să te scarpine la piele

Boltașul s'a cătrănit
Pițule două a primit
Pe tigan 'l-a alungat
Până ce la scos din sat

Astfel Tiganul șiret
Pe boltașul cel ișteț
Frumos 'mi la păcălit
Precum nici nu s'a gîndit.

Valdhid.

Teodor Borza.

de lipsă pentru gunoitul pământurilor lor și cu ce-și vor târâi necazul de pe o zi pe alta.

— »Omul făr' de vite, mult necaz înghite; omul făr' de trăgător, e ca și un cerșitor«, se aude adese-ori zicându-se pe ici-colea. Acestea ar trebui să și-le însemneze bine fiecare econom, dacă voiește ca numărul vitelor sale să nu scadă, ci să se sporească din an în an tot mai tare.

Ioan Georgescu

In lipsă de nutreț.

In lipsa de nutreț, ce se simte în multe părți, e bine să ne folosim de toate mijloacele, ce le avem ca să putem ieși cu iernatul vitelor. Dăm azi earăși două povești iubitorilor nostri economi și-i rugăm, dacă sunt în lipsă de nutreț, să le încerce.

Frunzările ca nutreț.

Foaia economică săsească din Sibiu »Landw. Blätter für Siebenbürgen« publică următoarele despre frunzări:

Am avut o primăvară și o vară neobicinuit de secetoase, ear' toamna și iarna trecută au fost sêrace în ploi. În urma acestora au suferit de seceta neîntreruptă toate plantele de câmp și pășunile sînt total pleșuge; astfel în acest an întrebuițarea pădurilor pentru procurarea de nutreț are o valoare și o importanță mult mai mare decât în alți ani.

In astfel de împregiurări abnormale să poate face us cu concesiunea ministerială și de pășunatul în păduri, chiar și în culturile tinere, de altfel strict oprite pentru pășunat. Aceasta să și face deja acum în multe comune.

Dar după ce 75% ale nutrețului sînt nimicite prin secetă, agricultorul trebuie să se cugete pentru timpul iernii și la frunzele de nutreț.

Frunzele uscate din pădure pot face bune servicii ca așternut pentru vite, economisînd astfel paie.

Frunzele multor arbori de pădure și ale altor arbori adunate și uscate împreună cu rămurelele tinere și sub-

Mêrunțișuri.

Ce concedes censorul. Pe câmpul de rêsboiu în Asia este o strictă cenzură și oficiile telegrafice nu espedează nici o telegramă, sub care nu stă subscrierea censorului sub cuvîntul: conced (slobod). Chiar și telegramele private trebuie vidimate de censor, care de obicei e un oficer din statul maior. Așa să explică faptul, că nevasta unui corespondent de rêsboiu, care locuiește în Moscva, a primit următoarea telegramă dela bărbatul său din Asia:

»Draga Mania, sînt sănêtos și te sîrut de mii de ori. Pavel. Conced. Generalul Rastlov.

Trecere de vreme. Și cu ce vă petreceți vremea vara în satul acesta mic?

— Vara? Pescuim.

— Apoi zilele și serile lungi de carnă?

— Nu pescuim.

șiri pe care stau, pot ajuta la umplerea unor goluri în provisiunea de fên peste iarnă.

In anul 1862 an exceptional de secetos și lipsit de fên, s'a făcut în multe locuri întrebuițare de frunzări.

Astfel de întrebuițare a pădurilor să face an de an în unele regiuni ale Austriei, Tirolului etc. Dar' sînt și la noi comune de munte cu agri și livezi puține, unde oamenii adună toamna frunzări și le păstrează ea pâșii de cucuruz.

In Francia, unde în 1892 în urma secetei conține a fost o lipsă neobicinuit de mare de nutreț, s'au adunat frunzări tinere (crângi cu frunze) de fag, mestecân, brad și pin, au fost tăiate mărunt, opărite în apă ferbinte (60—70 grade Celsius) în care s'au ținut cîte trei zile, și după-ce li s'a adăugat puțin malț' au fost întrebuițate ca nutreț cu bun succes.

Așa departe noi însê nu vom merge; vom arăta deci cum avem să manipulăm frunzările uscate ca nutreț.

Frunza constă din două părți, coada și însăși frunza. Partea cea mai mare a materiilor nutritoare se găsec în însăși frunza. Din Iulie până la începutul lui Octomvrie aceste materii rêmân, în ce privește cuantitatca neschimbate în frunze. Timpul cel mai potrivit pentru adunarea lor este în Septemvrie. Virfurile tinere să pot ușor rupe cu mâna sau tăia cu cuțitul. Adunatul trebuie să se estindă la frunzările din jurul coroanei; cele dinspre vîrf au să rêmână nevătêmate. De pe arborii înalți frunzările să taie mai ușor cu foarfecile pentru curățirea omidelor de pomi.

Cel mai bun material de nutreț îl putem obține dela plopi, sâlcie, răchită, teiu, ulm, arin, frasin, paltin, carpin și stejar.

In regiunile cu mulți acați, frunzările acestora fac bune servicii în scopul nutririi animalelor. Frunza de viie este încă și mai plăcută vitelor. Aceasta să nu se scape din vedere.

Frunzările să fac snopi și se uscă pe încetul la umbră, apoi să păstrează sub coperiș.

Pentru manipularea și păstrarea unor cantități mai mari de frunzări procedura arătată nu e satisficătoare. În acest scop frunzările să așează strat de strat peste olaltă în un șop sau peste tot sub coperiș, punând peste ele greutăți mari, ca să se împedee pe cât posibil intrarea aerului și formarea mucezelii. Timpul umed și chiar ploile n'au să împedee oamenii dela aceasta lucrarea, pentru-că umezeala aceasta nu e stricacioasă frunzărilor. E stricacioasă însê umezala care ar intra în grămizile de frunzări neașezate sub coperiș.

Paiele ca nutreț.

Părintele Man. Iar scrie în »Tel. rom.« următoarele despre pregătirea paielor, ca ele să fie mâncate cu gust din partea vitelor:

Pun întrebarea astfel: Cum se dă paielor de grâu mirosul de trifoiu uscat sau de fên și necesarele materii nutritoare, și cum se pot face ele gustoase la mîncare?

Rêsponsul la întrebarea aceasta e cuprins apoi în descrierea lucrului pe care eu l-am făcut. Am făcut adecă așa, că am turnat într'un cazan trei ferii de apă și am făcut foc sub el.

Am luat subsoară trifoiu uscat, l-am făcut snop, și după-ce l-am legat cu o sfoară, nu tocmai strîns, pentru-ca să nu se împrăstie, l-am băgat în cazan să fiarbă.

Când am găsit că e destul de fierț, am scos snopul de trifoiu din cazan și l-am pus în troacă să se răcească. După-ce s'a rëcit, am luat din el cîte un mărunchiu și-lam strîns bine, spre a storce din el — în troacă — mustul de trifoiu.

Mustul de trifoiu l'am turnat din troacă în cazan și astfel din apa de cazan am făcut zamă de trifoiu, care, lucru natural, că avea miros asemenea mirosului de trifoiu uscat.

In o astfel de zamă de trifoiu am băgat o jumătate litră de oțet, un chilogram de sare și cinci litre de tărîțe, și am lăsat, ca toate acestea să fiarbă laolaltă o anumită vreme.

Pentru-ca zama de trifoiu, otêtul, sarea și tărîțele să se amestece una cu alta, sau să se contopească pană-ce fierbeau laolaltă, le-am mestecat bine cu un lemn.

Cu zama de trifoiu astfel pregătită am stropit în urmă paie de grâu, cîte un strat, și toate straturile de paie, după-ce le-am stropit, le-am mestecat bine și le-am pus într'un colț de șură.

Cu trei ferii de zamă de trifoiu, pregătită în modul arëtat, am stropit și am mestecat bine paie pentru 20 de vite.

Nu am lăsat paie să se dospească, ci după-ce le-am pregătit cum spuseiu, le-am dat vitelor numai decăt să le mînce. Vitele le-au mîncat cu o deosebîită lăcomie și le mîncă, fiindcă le dau în toată seara.

Pregătind eu paie de grâu precum arătaiu, hotărît că ele capetă pe lângă mirosul plăcut al trifoiului, încă și mirosul și gustul nu mai puțin plăcut al sării, oțatului și tărîțelor. Paiele astfel devin mai gustoase, nutritoare și ușor de rumegat și mistuit.

Cui îi convine sistemul meu, poftescă și facă întocmai. Sigur, că pagubă nu va avé în această generală foamete pentru biete vite.

Lucru firesc, că cine nu are trifoiu uscat, dar' are fên, — acela după modul arătat, poate cu fên pregătî zamă de fên, care, gîndesc eu, va fi asemenea zamei de trifoiu.

Dacă cineva vrea, ca să înzestreze paie de grâu cu un mai puternic miros de trifoiu sau de fên, și cu o mai mare cantitate de materii nutritoare, acela nu are decăt să fiarbă în cazan sau în cãldare o mai mare cantitate de trifoiu sau de fên, și să bage în cazan sau în cãldare asemenea o mai mare cantitate de tărîțe sau mai bine de păsat de cucuruz.

Dacă cantitatea de trifoiu sau de fên, din care cineva ar avea să facă zamă spre a stropi uu ea paie, nu s'ar puté cuprinde și ferbe în un snop, din cauză că snopul ar fi prea mare, în

acel cas o asemenea cantitate de trifoiu sau de fân se poate împărți în doi sau trei snopi mai mici, și aceia apoi se se fiarbă pe rând în una și aceeași apă, și se se stoarcă asemenea pe rând în troaca anume pusă. În căzan sau în căldare trebuie să încapă ușor mustul adunat în troacă din mai mulți snopi de trifoiu sau de fân, de oare-ce asemenea must, fie el cât de mult, nu cuprinde în căzan sau în căldare atâta loc, cât cuprinde un singur snop de trifoiu sau de fân.

Unde va fi pășune îndestulitoare și unde va fi nutreț destul pentru iarnă, acolo de bună seamă că nu se va ivi lipsa și trebuința de-a pregăti paie de grâu, precum eu mi-am luat voie a arăta și cum e posibil să mai fi pregătit și alții înaintea mea.

Simeria, în 3 August v. 1904.

Manasie Iar,
preot ortodox și proprietar.

Intrunirea agricolă din Rusciori.

(Urmare și fine).

După dl Simu luând cuvântul dl Vic. Tordășianu, acesta ne spune, cum mai ales noi Românii suntem mai amenințați de foametea, ce bate la ușile economilor noștri, de oare ce pe noi ne găsește în toate privințele sleiți. Pe când vitele noastre slabe și de soi inferior, puse în vânzare, nu ne aduc decât pagubă, vitele conlocuitorilor noștri Sași sunt un adevărat izvor de câștig. Nutrețurile măiestrite: trifoiu, luțerna etc., pe cari ei le cultivă din greu și de mulți ani și de cari o samă din noi chiar și astăzi ne ferim, chie-mate sunt a face față lipsei de nutrețuri din anul acesta. Grânele, cucuruziștele și fênașele lor, lucrute cu mașini și gunoite adese-ori, țin și acum hâmbarele și podurile lor ticsite de grâu, cucuruz și fân, necheltuite pe când ele nu aveau nici un preț. Pungile noastre goale sunt și ele, ear' așezăminte cu bani albi pentru zile negre nouă ne lipsesc aproape pretutindenea.

Seceta în toate ar trebui deci să ne deschidă ochii și se facem cum alții mai prevezători o fac. Știm cu toții, că unde-i unul nu-i putere și cu toate acestea nu ținem să punem umăr la umăr, să ne întovărășim spre a putea duce cu toții la bun sfârșit aceea, ce singuratici nu suntem în stare se facem.

Însoțirile de credit sătești sistem Rai-Keisen, căroră chiar un an de foamete lo-a dat maștere, chie-mate sunt de a ne procura aceia de ce avem mai ales acum mare trebuință, adevărat bani ieftini dați când avem trebuință și în suma, de care avem trebuință. Cel-ce are bani poate să-și cumpere și nutreț și bucate. Din multe părți se recomandă acelora cari au, a nu cheltui vitele, nu puținul nutreț și grâu, ce Dumnezeu ni-l-a dat. Dar' apoi din ce se ne acoperim celelalte trebuințe mai ales aceia cari n'avem nimic din toate acestea. Însoțirile de credit, alcătuite oare-cum fără multe parale, mi-le pot procura toate și pe nesimțite. Poporațiunea din cele câteva comune, în cari Reuniunea noastră agricole dat 'i-a fost se face asemenea însoțiri, nădejde avem, că nu stau cu atâta îngrijire în fața anului rău. Însoțirile înșile cu bani împrumutați dela băncile noastre mari pot să se provadă și cu nutreț și cu bucate, pe cari apoi le împart între tovarăși pe așteptare și cu camete neînsemnate. Tot prin aceste însoțiri ne putem procura mașini de sămănat și de trierat, grape de mușchi, vite mai alse, sămînța de tot

soiul etc. etc. Arătând în cele din urmă modul de purcedere la alcătuirea însoțirii, recomandă harnicilor proprietari din localitate a înființa și în Rusciori o asemenea însoțire.

Notarul din loc, dl Nicolae Sasu, mulțumind vorbitorilor pentru sfaturile adevărat părintești, isvorite din inimi cu durere pentru popor, se declară de primul, care intră în șirul membrilor însoțirii, ear' după d-sa parochul, învățătorul și aproape toți proprietarii înscrisu-s'au la noul așezământ, de ale cărui roade numai poporațiunea din localitate are să beneficieze. Conducerea însoțirii s'a pus în mâinile notarului, ca president al direcției și a parochului, ca president al consiliului de supraveghere; ajutați de cassarul Vasile Apolzan, fost învățător, de 2 vice-presidenti și de alți fruntași: membrii în direcțiune și în comitetul de supraveghere.

Intre hotărârile mai de căpetenie ale însoțirii se numără: că direcțiunea poate contracte de ocamdată un împrumut de 3000 cor., poate acorda împrumuturi cu maximul de cor. 200 cu 8% interese etc.

După ce dl Tordășianu ne-a mai vorbit despre însemnătatea casselor de ajutorare a muncitorilor de câmp și a servitorilor, 'i-a cuvântul de Simu, care mulțumește în numele Reuniunii harnicilor și înțelepților Rusciori pentru primirea sfaturilor date și declară adunarea închisă.

Masa bogată a dlui și d-nei Sasu, nou privilegiu ne-a dat de a ne convinge, că fruntașii comunei în bună înțelegere o duc cu poporațiunea, care ascultare îi dă în lucrurile bune, de care partașă o face.

Frumoasele cântări, executate de micii școlari și frumoasele buchete de flori, oferite oaspeților noștri Sibieni de eleve, dovadă ne-au dat, că și învățătorul Alexandru Bârsan la locul său se găsește.

„Frunză“.

Mana legumelor.

După-cum via este bantuită de mană sau peronosporă (peronospora viticola) tot așa și crastaveții, pepenii verzi, pepenii galbeni, ceapa și îndeosebi ceapa de sămînță, sunt nimice de mana așa numită în știință phitophthora infestans, boală care să înrudește cu mana viilor și care de câțiva ani înaoace face stricăciuni foarte mari prin grădinile de legume, ale tuturor agricultorilor.

Stricăciunile aduse de această boală sunt: Cartofilor încă pe timpul creșterii lor, încep a li-se îngălbeni și usca frunzele; pe lujerul atacat, mana patrunde în pământ până la cartof, îl strică și îl putrezește, și odată numai un singur cartof în cuib stricat, e destul ca și ceialalți să prindă dela el boala, care deși nu par a fi stricați, înse puși la păstrare pentru eamă sau pentru sămînță, se strică și nu mai au putere de a eși în primăvară ca cei neatinși de mană; crastaveților mănăți li-se usucă folle, rodesc puțin, rodul (crastavețele) pare a fi împuns cu acul, rămâne mic și adesea-ori se îndoeste iar' murături nici-odată nu se pot face din acești crastaveți, de oare-ce se strică în câte-va săptămâni; pepenilor verzi (harbujii) și pepenilor galbeni, de asemenea li-se usucă foile de pe vrej și rodul lor ca și la crastaveți, este pe toate părțile ciuruit de împunsături; în aceasta stare nu se mai coc și cu toate îngrijirile date rămân cruzi, iar' cei ce par a fi mai copti nu au gust la mâncare; ceapa tot în timpul creșterii se vede de odată oșlă și foile uscate până la pământ, din

care cauză nu mai crește bine în pământ și atât cât e crescută nu se poate păstra bine, e supusă stricăciunii, ori cât de meșteșugit am păstra-o peste iarnă; iar' ceapa de sămînță fiind mănăta, totdeauna rămâne seacă și astfel rămâne fără sămînța, la care ne așteptăm.

Pentru a scăpa grădinile de această primejdie, dăm următorul sfat: Cartofii să se stropească cu aceeași zeamă, cu care se stropește via (piatră vênătă 1 $\frac{1}{2}$ —2%, și cu 2% var alb nestins), când lujerii au crescut de 10—15 cm și dacă timpul e ploios, se mai stropesc și a doua oară. preste 20—25 zile; tot astfel castraveții și pepenii trebuiesc stropiți bine, mai înainte de înflorire și nici-odată după înflorire; ceapa (câpățana) trebuie stropită bine când s'a ridicat foile d'asupra pământului și dacă de asemenea e timpul ploios, se va stropi a doua și chiar treia oară; ear' ceapa de sămînță trebuie stropită bine odată sau de două-ori — după-cum e de ploios și umed timpul, — numai până ce se desvelesc florile.

În felul acesta, cartofii, castraveții, pepenii verzi și ceapa, vor scăpa de mană, vor coace îndeajuns și se vor păstra preste iarnă fără stricăciuni.

Gh. Manolescu.

Ajutor celor lipsiți!

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu a adresat primăriilor din comitat următoarea circulară:

Onorabilă primărie comunală!

În vederea lipsei de bucate și de nutreț, pricinuite de seceta îndelungată din anul de față, căpeteniile comitatului nostru hotărâre au luat a sări după puțină în ajutorul celor mai lipsiți pe deoparte, ear' de alta de-a căuta ocupațiune (de lucru) pentru muncitorii fără de lucru.

Drept aceea ne adresăm către onorabila primărie, cu frățeasca rugare, să binevoiască a ne arăta în termen de cel mult 8 zile:

I. Câte hectolitre de bucate s'au produs în hotarul comunei în anul de față, anume: a) câte hectolitre de grâu? b) câte hectolitre de săcară? c) câte hectolitre de orz? d) câte hectolitre de ovăș? e) câte hectolitre de fasole? f) câte hectolitre mazere? g) câte hectolitre de linte?

II. Câte cară de nutreț s'au produs în anul de față, anume: a) câte cară de fân? b) câte cară de otavă? c) câte cară de trifoiu? d) câte cară de luțernă? e) câte cară de napi?

III. Ce recoltă se poate aștepta pentru toamnă dela cucuruz, cartofi, vii, poame? anume: a) câte cară de cucuruz? b) câte cară de cartofi? c) câte hectolitre de must? f) câte hectolitre de poame?

IV. De ce fel de sămînțe pentru sămănatul din anul viitor au locuitorii mai arzătoare trebuință, anume: de câți hectolitri grâu? de câți hectolitri săcară? de câți hectolitri orz? de câți hectolitri cucuruz? de câți hectolitri fasole? de câți hectolitri cartofi? de câți hectolitri mazere? de câți hectolitri linte? de câți hectolitri ovăș? de câți hectolitri trifoiu? de luțernă? de câți hectolitri napi?

V. Recolta de bucate și nutreț este ea de ajuns pentru trebuințele poporațiunii din comună?

VI. Cu ce anume ar fi să se ajute mai grabă poporațiunea din comună?

VII. Câte brațe muncitoare sunt lipsite de lucru și pe cât timp ar fi de-a li-se căuta ocupațiune (lucru)?

Sibiu, 27 Aug. 1904.

Comitetul central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu:

Pentru president:
Dum. Simu,
mem. în com.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Știri economice, comere., jurid., industr.

Cules de vii slab în Dalmația. Din Zara, capitala Dalmației se vestește că roada viilor în Dalmația va fi foarte slabă, așa că vestitele vinuri delmatine nu vor figura acum pe piețele de vin. Vițe, cari de alte-ori dădeau roadă de câte 15—20 ch'gr. acum abia vor da 1—2 ch'gr.

Emigrări în Brasilia. Anul trecut au emigrat din Ungaria în Brasilia (America de mează zi) 80 de persoane. În Brasilia se fac colonisări, dar' cei colonisați, cari se ocupă cu lucrarea pământului, cei ma mulți ajung în miserie. De aceea emigrarea în Brasilia nu este de recomandat.

Bucate din România. Din Fiume se vestește, că acolo a sosit cu un vapor o mare cantitate de bucate din Brăila (România). Pe săptămâna viitoare se așteaptă sosirea a altor 3 vapoare din România, cu 1200 de vapoare de grâu și cucuruz.

Încât pentru cucuruz, esportul din România fiind oprit, se vede, că cucuruzul sosit la Fiume a fost arvonit înainte de opreliște.

Roadă de hemeiu. Hemeiul încă a suferit anul acesta de secetă. În grădini, prin locuri mai joase a suferit mai puțin, ca plantațiunile de pe coaste. În Ardeal se așteaptă câte 400—600 ch'gr. de jugăr. În grădinile mai ude se culege acum hemeiul, pe coaste s'a sfârșit culesul. În toată Ungaria hemeiul se cultivă pe un teritor cam de 1000 jugăre catastrale, mai mult în Bacica.

SFAT.

Alungarea purcilor. Ca mijloc general: curățenie și scoaterea deasă la aier a hainelor. De-alcum stoarcem câte-va picături de lămâie în rufe sau hainele de pat, și acești oaspeți pleacă imediat și nu mai vin. Un alt mijloc excelent împotriva lor lor este: pisăm ceva canforă, o topim în petrol (gaz) și apoi o punem în hainele din care vrem să depărtăm aceste insecte supărăcioase.

Dare de seamă și mulțumită publică.**Din Vorumloc.**

Pentru biserica gr.-cat. română din Vorumloc au binevoit a contribui următorii credincioși, aflători de present în America, aducându-li-se și pe calea aceasta mari mulțumite pentru binefacerea lor.

Vasile Mohan, Ioan Telia, câte 1 cor.; Alexe Hentea, 1 cor. 50 bani; Aron Hentea, rot, 45 bani; Michael Römischer, 25 bani, toți din Vorumloc; Vasile Dan et Victoria, Răvășel, 1 cor. 50 bani; Samoilă Popa, Beriu, 1 cor.; Pantilimon Cocan și Parăscuiva, 25 bani; George Cocan, 10 bani, ambii din Sâmbăta sup.; Moise Vancu, Ungurei, 10 bani; Nic. Belascu, Hașag, 20 bani; Iuliu Jurca, Răvășel, 25 bani; Vasile Suciu, Merghindeal, 50 bani; Iacob Tatomir, Breaza, 15 bani; Vas. Tulea, Rehău, Stefan Oltean, Deal, câte

25 bani; Vas. Oncia, Rehău, 10 bani; Stan G. Albu, Draus, 25 bani; Nic. Daian, 30 bani; Dumitru Manica, George Manica, ambii din Mediaș, câte 20 bani; Ioan Mîjea, Braeiu, 25 bani; Andreiu Halmaciu, 25 bani; Achim Călburean, 50 bani, ambii din Dupuşdorf; Achim Urdea, 1 cor.; Sinteia Povară, Nic. Mihețiu, Nic. Popescu, ambii din Moșna, Ioan Stănilă, Borta, Pavel Florea, Ațel, fiecare câte 25 bani; Anania Clujan, Ioan Vereș, Pop Mihailă, ambii din Tuimia-m., câte 10 bani; George Arghel, Crugudni, 25 bani; Căvrilă Rusu, 5 bani; Ioan Serea, 10 bani, ambii din Biertan, George Luch, Mediaș, 10 bani; Simion Moga, Sebeșul-sășesc, 5 bani; Ioan Vlad, 1 cor.; Matias Pelger, 50 bani, ambii din Vorumloc; Ioan Crăciun, Mediaș, Ioan Prișca, Bărghiș, câte 10 bani; George Clonția, Viștea-superioară, 25 bani; Ioan Timar, Pianul-inferior, 50 bani; Ioan Vlad, Proștea-mare, 25 bani; Toth Gabor, Turda-Aranyos, 10 bani; Iacob Hălm, Draus, Nicolae Șerban, Chesler, câte 25 bani; Nicolae Albu, Răvășel, 50 bani; Ioan Stefla 5 cor. Dionisiu Stefla, Valerius Băcilă, ambii din Vorumloc câte 2 cor.; Dumitru Paul, Frăua, 1 cor.; Teodor Coman, Mediaș, Sofia Coman, câte 1 cor.; George Popa, 50 bani; toți din Mediaș, Ioan Pascu, 1 cor.; George Pascu, 50 bani, ambii din Tărcala, Marin Vidrigin, Rășinar 1 cor.; Mateiu Luca, Ibisdorf-s., 50 bani; Ioan Copacica, Beclan, 50 bani; Ioan Vintilă, Kălvaser, Stan Dragomir, Rășinar, Simion Barlan, Tărcala, câte 10 bani; Nicolae Muntean, 20 bani; Aron Achim, 10 bani; ambii din Kălvaser, Moise Mihale, Siomortin, 15 bani; Marie N. Rociu, Nucedu, Nicolae Te-cușan, Veica-sup, câte 25 bani; George Bersian, Vladeni, 15 bani; Aron Popa, 10 bani; George Potcova, 15 bani; Simion Bălcasiu, 05; Toma Bogocica, Nicolae Podariu, câte 15 bani; toți din Vladeni. Ilie Csergodian, Șeica mare, 25 bani; Onica Zioaca, Vladeni, 20 bani; Ioan Micu, Ioan Dorca, câte 25 bani; Nicolau Paul, 10 bani, Nicolau Onafin, 25 bani; toți din Agărbiciu, Nicolau Druzan, Frăua, 15 bani, Ioan Mărginean, Ibisdorf-s. 10 bani; Simion Păcurariu, Nicolao Păcurariu, ambii din Coveș, Ioan Voicu, Mediaș câte 25 bani; George Simplacean, Mediaș 10 bani; Ioan Cazela, Nicolau Cazela, ambii din Șeica mare, Vasile Gebu, Ucea-sup câte 15 bani; Vasile Moldovan, George Bucendria, ambii din Mediaș, câte 25 bani; Dumitru Rotariu, 20 bani; Ioan Domn, 10 bani; ambii din Șeica-mare, Teodor Gindea, Ucria-sup. 15 bani; Nicolae Vlad, Călvaser, Marie Voicu, Mediaș, câte 10 bani; Nic. Vintilă 25 bani; Sofie Murășan, Iosif Bolog, ambii din Șeica-mare, câte 10 bani; Nicolau Taflan, Becleanu, 25 bani; Alexandru Nicolescu, București 10 bani; Michailă Bărbat, Bacleanu, George Bărsan, Draus, Filip Saracu, câte 25 bani; Anica Saracu, Marie Fagețan, ambii din Agărbiciu, câte 10 bani; Ilie Orlandea, Șeica-mare, 15 bani; Teodor Solomon, Copșamică, 50 bani; Constantin Cretina, Rechita, George Fleșeriu, Copșă mare, câte 25 bani.

Curatoratul bis.

CRONICĂ.

Botezul elronomului rusesc. Miercuri săptămâna trecută a fost botezat în Petersburg nou născutul fiu al țarului, primind numele de Alexe. La actul acesta au luat parte toți fruntașii împărăției rusești, aflători în Petersburg, corpul diplomatic etc.

† **Cornel Pop Păcurar.** Ziarele din București ne-au adus trista știre, că un bun și vrednic Român, ardelean de-al nostru, Cornel Pop Păcurar și-a pus capăt vieții săptămâna trecută ucizând-se cu un glonț de revolver în spitalul Colțea din București. Causa sinuciderii a fost o boală incurabilă. La el s'au găsit vre-o 15 scrisori, adresate la prieteni și rude.

Cornel Pop Păcurariu este de loc din Șard (comit. Alba-inf.) A absolvat studiile teologice în Blaj, apoi a fost redactor la »Tribuna« din Sibiu și primul ei întemnițat, căci într'un proces de presă a fost osândit la un an închisoare de stat, osindă ca și-a făcut o închisoare din Năsăud. Păcurariu trecu apoi în România unde ajunse în urmă funcționar la Creditul rural (București).

Reposatul a fost în vârstă de 49 ani; moartea lui a cauzat regrete pretotindenea.

Un vis. Foile din Viena scriu, că țarul Rusiei ar fi avut în una din nopțile trecute un vis despre o vacă grasă, o vacă slabă și o vacă oarbă. Superstițios cum e Țarul a chemat mai mulți bătrâni să-i tlcuească visul, și unul dintre ei i-lă tlcuit astfel: Vaca cea grasă e intendatura militară (care mănăcă venitele țării) vaca slabă e armata rusească (care se luptă cu mari neajunsuri), ear' vaca oarbă e M. Sa țarul, care nu le vede acestea. Nu scriu foile dela Viena, dacă tlcuitorul visului a fost cinstit pentru sinceritatea sa cu streang ori numai cu drumul lung la — Siberia!

Concurs. Direcțiunea »Albinei« publică următorul concurs pentru cei cari voiesc să fie primiți la masa studenților din Sibiu:

Studentii de naționalitate română cari doresc să fie primiți pe anul școlar 1904—5 la »Masa studenților« dela institutul »Albina« au să-și înainteze la direcțiunea institutului până la 10 Septembrie a. c. cererile provăzute cu următoarele documente:

1. Atestat de botez.
2. Atestat despre averea părinților.
3. Testimoniul ultim școlar.
4. Atestat de primire în una din școlile medii din Sibiu.

Elevii actuali ai »Mesei studenților« au să-și prezenteze numai testimoniul ultim școlar.

Manevrele împărătești din Boemia, cari erau plănuite, nu se vor ținea anul acesta. Așa o orânduit M. Sa. Causa este lipsa de apă, care e foarte simțită în jurul orașului Straconiț, unde erau să fie manevrele.

Zăpadă. După căldurile mari din zilele trecute, vremea s'a schimbat de o dată în recoroasă, în multe părți ale Europei. Dar' în unele locuri a și nins. La noi a nins zilele aceste pe munții Bărgăului; asemenea a căzut zăpadă pe munți în Bosnia, Sărbia și Muntenegru.

Cimlter ars. În Paulișul-vechiu s'a aprins zilele trecute earba uscată din cimlter și apoi au luat foc crucile de lemn dela morminte, prefăcându-se întreg cimlterul în o mare de flacări. Întreg cimlterul a ars și înfătoșează o privesc foarte jalnică.

Roadă a doua-oară. Din Budacul-român ni-se scriu următoarele: Subscrisul am în grădină patru frăgari, cari astă-vară la timpul seu au făcut toți fragi, cari au fost culese. Acum spre mirarea mea și a mai multora, doi din frăgari au rodit a doua oară și anume sânt încărcăți cu fragi, numai cât fragile nu sânt încă coapte. Pe la noi un asemenea caz nu s'a mai văzut.

Ioan Sandru, comerciant.

Lovit de trăsnet. În hotarul comunei Pestișul-de-jos (comit. Hunedoarei) a fost lovit de trăsnet Stefan Holli, lucrător la fabrica de fer din Hunedoara. Holli mergea cu căruța la Gioagiu, când a fost apucat de ploaie și vreme grea și a fost ucis de fulger.

Congregația comitatului Sibiu, s'a ținut, după cum am amintit. Marți în 30 August c. Obiectele puse la ordinea zilei au fost rezolvate fără multe discuții.

Fundațiunea Gozsdu și-a ținut ședințele săptămâna aceasta, începând de Duminică și până Miercuri; au luat parte la ele Escel. Sa metropolitul Mețianu și episcopii dela Arad și Caransebeș și alți membrii mireni. Obiectul de frunte a fost votarea de stipendii.

Târgul de toamnă al Sibiului se începe Miercuri, în 7 Septembrie n. c.

Neerolog. Avem nespusa durere a face cunoscut în numele nostru și al numărărilor rudenii, că mult iubita noastră fiică respective soră Clelia Piso, după un morboș și îndelungat, Joi în 25 August 1904, la 3 ore seara a repausat în Domnul. Osămintele mult regretatei s'au transportat dela locuință, Schützengasse Nr. 15, și s'au depus spre sfârșit repaus în cimiterul gr.-or. dela Poarta-Turmului, Sâmbătă în 27 August 1904 la 3 ore p. m. Simeon Piso, frate; Véd. Ana Piso a. Crișan, mamă.

Spriginiți meseriașii români. Din Aciliu (1 Seliște) ni s'a scris, că în întreg cercul Seliștei nu este decât un singur măestru bugar român, dl Vasile Meț în Aciliu. Densul a fost distins la 1892 și 1902 cu diploma de recunoștință la expozițiile din Sibiu, are întodeauna marfă gata, face lucru foarte solid, cum și reparaturi și se duce și pe satele vecine pentru a lua comande, dacă e avisat prin o carte postală. Și cu toate acestea el e sprijinit puțin de Români, cari mai bucușor merg la bugneri străini.

Români deșteptați-vă odată; nu dați banii vostri tot la străini, ci spriginiți pe meseriașii de-o limbă și lege cu voi.

Cununie. Maria Fărcaș și Ioan Manica, inv. își celebrează cununia lor Duminică în 4 Septembrie st. n. în biserica gr.-cat. din Jucul-de-jos cu preot gr.-or. la 3 ore p. m.

Hymen. Ana Florea și Victor Lazăr (Constanța) căsătoriți

Stipendii. Consistorul din Blaj publică concurs de mai multe stipendii și ajutoare dela 17 fundațiuni deosebite, pentru universitari, studenți gimn., eleve la școala de fete etc. Stipendiile și condițiile de concurs sunt publicate în ultimul nr. al »Unirii« (supliment).

Programul încoronării regelui Sârbiei s'a statorit astfel: În 20 Sept. vor fi duse cu pompă insigniile de încoronare în biserica catedrală, unde vor fi sfințite și apoi duse în comac. În 21 va fi încoronarea, la care regele va merge călare. Actul încoronării ține 2 ore. După sfârșitul încoronării regele primește deputațiile, car' a doua zi va fi o mare revistă militară și recepție la curte.

Foc de pădure. În comitatul Ciuc s'au aprins pădurile de pe muntele »Nagy-larame«, și muntele țuguat lumina, ca un vulcan. Focul a fost stins de ploaia, care se vărsa ca din botă.

Amenințarea nihilistilor. O foaie rusească nihilistă scrie, că revoluționarii vor conțina cu atentatele contra mai multor membri ai curții și ai sfîului sinod. Impotriva Țarului s'au ridicat numai atunci, când întâmplările terroiste nu vor face nici o impresie asupra lui.

Meseriași români. »Deșteptarea« din Carakoti scrie: »Clubul Român« din Viena a luat inițiativa ca la toamnă să se stabilească în Carakoti un croitor român și doi bărbieri. Croitorul face de prezent praxă în unul din cele dintâi ateliere din Viena și așezându-se în Carakoti va lua ca țavățeci mai mulți băieți români.

Cas de moarte. Paraschiva Schuler născ. Moldovan văduvă de pantofar din Sibiu, care a purtat meseria după răposatul său soț mai mulți ani singură, fiind membră a societății pantofarilor din Sibiu, a răposat Marți în 30 August n. c. c. seara, în etate de 68 ani

Colera în Persia face mare pustiire între locuitori. Până acum au murit în Teheran capitala Persiei, 30 mii de oameni, car' în întreaga Persia la 200 mii.

Grație Din prilejul nașterii moștenitorului de tron rusesc, Țarul a dat un decret de grație, prin care ridică unele pedepse și acordă unele concesii poporului. Anume:

Decretul delătură pedepsele corporale ale țăranilor și ale soldaților. Criminalii politici cari dau probă de o bună purtare, pot să-și recapete drepturile politice, după expirarea pedepsei lor și după recomandarea ministrului justiției. Crimele politice rămase nedescoperite timp de 15 ani până la nașterea moștenitorului tronului, se dau uitării. Criminalii politici refugiați în străinătate, cari voesc să reintre în patrie, pot să ceară învoiala de lipsă. Decretul dă Finlandezilor diverse concesii, car' guvernatorul general al provinciei primește ordinul de-a lua măsuri pentru îmbunătățirea soartei aceloră, cărora li s'a oprit șederea în Finlanda. Familiile ovreești cari s'au reținut dela serviciul militar, sunt iertate de pedepsele la cari sunt osândite. Se pune apoi în vedere, că statul va lua în sarcina sa creșterea orfanilor tuturor soldaților căzuți în războiul cu Japonezii.

Foc de pucioasă. Am amintit, că în munții Bărgăului au fost focuri mari de păduri. Focul s'a întins și pe muntele Căliman, unde s'au aprins pădurile de pucioasă, ce se află pe acest munte. Focul era să străbată și în măruntăile muntelui, dacă nu veneau zilele aceste ploie, cari l-au mai conținut.

Ședința literară a 8-a, ținută Joi la 25 August n. c. în localitățile »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«, se numără între cele mai reușite din toate punctele de vedere. Raportul amănunțit îl dăm în numărul viitor al foii noastre.

Coroane eterne. La fondul văduvelor și orfanilor meseriașilor români, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, au dăruit avocatul Dr. Eugen Piso din Sibiu, în memoria regretatei sale verișoare Clelia Piso 3 cor., car' presidentul amintitei Reuniuni Vic. Tordășianu, în memoria regretatului seu prieten Cornel Popp Păcurariu, decedat în București, 2 cor.

Iernatul vitelor. Cine voiește să dea vite în iernat, după-cum am scris în nr.ii de mai înainte, să se adreseze la Ioan Retegan în Nagy-kaján (posta Alsó-Ilosva), unde se pot urma la doi inși câte 4 vite. Înțelegerea se poate face prin poștă sau cu vorba.

A uols pe frate-so. În comuna Beia (comit. Odorheiu) țăranul George Sift cerându-se cu fratele său Ioan, l'a străpuns cu un cuțit; Ioan, după o suferință de 4 zile a murit în spitalul din Sighișoara, unde a fost dus. George Sift zice, că la comiterea faptului n'a fost cu capul treaz.

Pâne cu mere. Comisarul pomăritului din Ungaria Stefan Molnar, face atent publicul asupra merelor, cari sunt multe în anul acesta și cari pot suplini la facerea pânei cartofii răi și scumpi. Spre folosirea merelor în pâne se curăță de coajă, se taie în bucăți și la fiecare chilogram de mere se adaugă un chilogram de făină (adecă atâta făină, cât sunt merele) și puțină apă, apoi se frământă. Pânea cu mere e gustoasă, dulce, foarte sănătoasă, se mistue bine și se poate coace ușor. Nu se uscă așa ușor ca pânea cu cartofi. — În lipsa aceasta generală econoamele noastre ar face bine să cerce a coace pâne cu mere; cocenii și cojile încă nu merg în pagubă, că le mănâncă gălțele și porcii.

Avansări militare. Maiestatea Sa a numit în ziua de 18 August sublocoteneți între alții, 91 la număr, și pe următorii Români: Iosif cav. de Iacobici reg. de inf. Nr. 2, Leo Cimpoaca de Szerova la Nr. 65, ambii abs. ai acad. militare din W. Neustat, car' dela academia militară tehnică pe: Ilie Ceni la reg. art. de corp. Nr. 5 (Pojon); Coriolan Bardosy la reg. de artil. div. Nr. 34 (Brașov) Traian Smeu, la bat. de pioneri Nr. 12. Mai departe au fost numiți cadeți locuitori de oficeri dintre 720 absolvenți ai școalelor de cadeți c. și r. următorii Români: Florian Medrea la reg. bosniac-herțegov. Nr. 1, Aurel Bogdan la reg. Nr. 5, M.h. Coliban la reg. Nr. 61, Ioan Lazaroiu la reg. Nr. 5, Ioan Paișiu la reg. Nr. 5, Ioan Goșa la reg. Nr. 33, Victor Macaveiu la reg. Nr. 63, Ovidiu Cernea la reg. Nr. 37, Ioan Poppu la reg. Nr. 33 Teodor Colbazi la reg. Nr. 50 Nicolae Muntean la reg. Nr. 64, Iacob Frumosu la reg. Nr. 43, N. Lung la reg. Nr. 32, Bujor Voinea la reg. Nr. 61, N. Sângerzean la 61 Iuliu Popovici la reg. Nr. 77. Arsenie Florea la reg. Nr. 63, Romulus Brotea la reg. Nr. 33 Ioan Munteanu la reg. Nr. 5 Ioan Gavra la reg. Nr. 5, Victor Monda la reg. Nr. 43.

Stări triste. Din Boz (l. Secaș) ni s'a scris, că acolo școala românească e comună gr.-or și gr.-cat. De 5 ani nu s'au plătit taxele la fondul regnicolar de pensie și nici taxele de treizeci bani de fiecare copil obligat la școală. În urma acesteia notarul la porunca protopretorului din Cunța, însoțit de doi gendarmi, a eșecat în 22 Aug. c. suma întreagă de pe locuitori, făcând arunc după cheia dării. Corespondentul nostru zice, că acest arunc nu e drept și vina pentru reștanță o poartă președintele școlii școlar cu caracter gr.-cat, care n'a avut energia cuvenită a încasa taxele la timp. În ori ce caz vina o poartă conducătorii, că au lăsat să ajungă treaba până la licitație. Stări triste și slabi conducători!!

Moartea sultanului Murad. O știre sosită din Constantinopol vestește, că fostul sultan Murad V. a repausat zilele aceste. Murad a domnit puțin. Unchiul său Abdul-Aziz fiind lipsit cu sila de tron, la 30 Maiu 1876 a fost proclamat el de domnitor al Turciei, dar' dovedindu-se că e slab la minte, încă în acelaș an în 31 August, a fost detronat și închis în palatul Ciragan, unde a trăit până acum așa zicând ca prizonier.

Fete, cari au înfătoșarea bătrână, capătă o înfătoșare tinerească și proaspătă, dacă se îngrijesc cu laptele de crastaveți Balassa, veritabil englez, de renume universal și de tot nesticăcios. Acest mijloc de frumusețe fără seamă depărtează din față după câteva zile sbârciturile, crețele, pistruii, coșurile și petele de ficat. O sticlă costă 2 cor. la aceasta să-pun veritabil englez 1 cor și pudră 1 cor. 20 bani. Se poate căpăta în ori care farmacie. Expedarea pe poștă se face prin farmacia C. Balassa, Budapesta — Erzsébetfalva. Să ne ferim de imitații fără valoare. 31 6-8.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Box. Numai așa de scurt s'a putut.
Ol. Gr. în Năs. Anunțul a sosit prea târziu: regretăm.
Green. Vezi lucrurile prea posomorite; nu sunt tocmai așa. Nu se poate publica.
...rel.... E prea personal.
Mih. P. în Jab. Unele sunt deja publicate, altele sunt slabe; nu se pot folosi.
I. I. în Ap. E slăbuță. Adună poezii din popor.
Abon. nr. 3801 Cereți un preț-curant dela fabrica lui Sam. Wagner (Sibiu, Târgul Fânului, Nr. 1) Acolo aflați prețul. — Ceașă măruntă pe aici nu este aproape de loc. —
M. B. în Clreș. Nici la un cas nu se poate mai mult.
Vas. St. inv. în O. Numai la insistențe repetate am publicat, răspunsul d-lui Bob. dar' de tot scurtat. Acum am încheiat.
G. B. în Gal. I. Am dat avis în nr. 34.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografia« Iosif Marshall.

Damă singuratică

dă instrucție în limba maghiară, franceză și germană și conversație, cu preț moderat, în și afară de casă. Instrucția în grupe (massa) se dă foarte ieftin.

Ore de vorbit dela 9—12 a. m. în str. Morii nr. 27 treptele din dreapta dela intrare.

Casa cu un etagiu, aflătoare în strada Ocnei nr. 20, este de vândut în condiții favorabile, cu prețul de 16,000 Coroane.

Capital în numărul se recere numai 3800 Coroane. 194 1—9

Chirii pe an 1296 Cor. Loc cu frecvență. Informații se pot lua în administrația acestei foi sau la proprietar Hallerwiese nr. 29.

De vânzare.

În comuna Sibiel (l. Sibiu) sub nr. 310 se află spre vânzare o casă cu bărne cioplite, acoperită cu țiglă și un grajd tot de bărne acoperit cu șindile.

Informațiuni dă proprietarul casei în Sibiu Bauholzplatz nr. 4. 189 2—3

Cel mai bun și mai fin săpun economic și praf de săpun al lui

MELTZER

Sibiu, strada Gușterii nr. 25.

178 5—

Premiu 25 Coroane.

pentru toți cetitorii acestui

!! ANUNȚ !!

4 părechi de ghete numai Cor. 5 50.

Pentru încetarea plăților mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a desface o mare cantitate de ghete, mult sub prețul de fabricare. Astfel eu vând fiecăruia o păreche de ghete cu șinoare pentru domni și o păreche de ghete pentru dame, l. calitate, galoșate, cu talpă bătută solid cu cuic; mai departe: 1 păreche de ghete de modă pentru domni, 1 păreche pentru dame, foarte elegante, fazonul cel mai nou, pentru vară costă numai 5 cor. 50 bani. Mărimea după centimetri. Expedarea după trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă.

Casa de esport de ghete 168 1—1

S. Urbach, Cracovia, 286.

500 florini plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere

de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. Pentru trimitere franco 48 cr. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turmului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușterii și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Soseșul-săseș: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. 5 21—

Cine iubeste

o față delicată, curată fără pistrii o piele moale mlădioasă și un tein rosaceu?

Acela se se spele zilnic cu cunoscutul

Săpun de lapte de erin

medicinal al lui 65 24—26

Bergmann

(Marca de scutire: 2 bălești)

dela Bergmann & Co., Dresda și Teschen pe/E. Bucata cu câte 80 bani se află la:

Farmacia la „Ursu“ } în Sibiu.

I. B. Misselbacher

Parfumeria Meltzer, strada Cisnădiei.

Gustav Meltzer, strada Gușterii nr. 25.

CAROL ARZ, strada Cisnădiei.

Prima fabrică ardeleană de lumini de stearin, Piața-mare.

Intrarea strada Cisnădiei nr. 10.

Schimbare de local!

Restaurațiunea „Bere de Trei-stejari“

al lui **Henrich Ballmann**

se află din 1 Sept. a. c. în casa proprie a fabricii de bere de Trei-stejari Str. Cisnădiei nr. 10 și Str. Brukenthal nr. 5

vis-à-vis de conditoria Frenz.

Făcând aceasta cunoscut onor. public, vin a-mi exprima tuturor stimaților mei oaspeți sincerile mele mulțumite pentru binevoitoarea încredere cu care m'au împătășit până acum, rugându-i totodată a-mi păstra aceasta încredere și în-noul local.

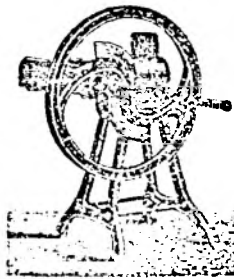
Ca și până acum vîndere cu detalii de bere esceientă de Trei-stejari așezată (Lager), vinuri bune cunoscute de naturale și mâncări recunoscute de gustoase.

Cu deosebită stimă

Henrich Ballmann.

192 1—

Intrarea strada Cisnădiei nr. 10.

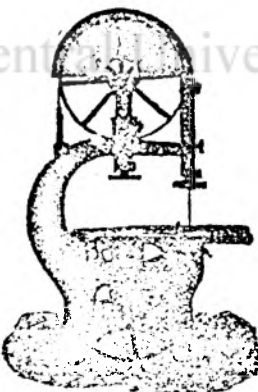
Triere,

Scaun de tăiat paie,

Tăietoare de napi,

Cuțit de tăiat paie.

Descriere detaliată și liste de prețuri la cerere.

Liferaie

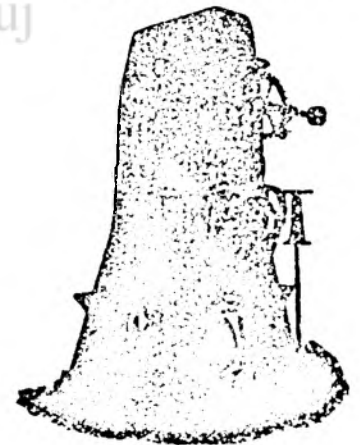
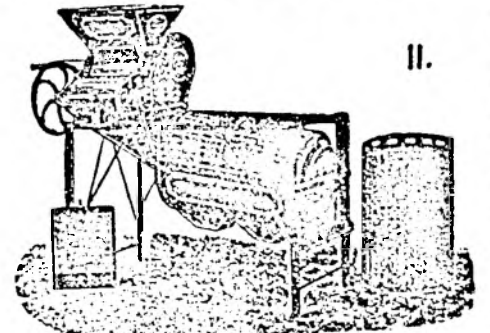
de

mașini

pentru

prelucrarea

lemnului și ferului.

Carol F. Jickeli,
Sibiu.

185 2—

ANUNȚ.

Subsemnatul măiestru am onoare a aduce la cunoștința onoratului public român, că mi-am deschis

Boltă și atelier de pantofărie,

din 1 August 1904 în palatul Habermann din Sibiu.

Eu după-ce am făcut experiență, prin orașele cele mai mari din țeară și străinătate, pe urmă așezându-mă în Budapesta, am fost un șir lung de ani ca unul dintre cei trei buni măiestri.

M'am decis, ca să-mi deschid o boltă, împreună cu atelierul meu de pantofărie, între frații români din Sibiu, care e totodată și locul meu natal.

Voiu să dau o dovadă vie, că eu sînt unul dintre măiestrii cei mai practici. — În boltă mea se găsește tot felul de lucru gata, pentru domni, dame și copii, carele e pregătit din pielea cea mai fină, de șevron, precum și de bocs. Păpușii se fac în atelierul meu propriu, și sînt făcuți după modelele cele mai nouă, franțuzești și englezești. — Asemenea esecut și lucruri de comande, pe cari promit, a le face prompt solid și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că frații români îmi vor da mână de ajutor, cu tot felul de comande.

Rămân al onor. public stimător

Ignatie Moldovan.

186 3—5

Băeți și fetițe

să primesc în cuartir și vipt.

Informațiuni la administrația »Foi Poporului«.

Nr. 512/904.

184 3-3

Publicațiune de licitațiune.

Comuna Orlat comitatul Nagyszeben ca proprietară a teritorului de pădure »Padina Fuscasiului« constatător de 396 3 jugere conform ordinațiunii Inaltului Ministru de agricultură nr. 15194 I/3 - 1903 prin care a conces vânzarea lemnelor din acest teritor de 20137 metri cubici lemne de lucru de brad, 20461 metri cubici lemne brad și fag de fog.

Licitațiunea de vânzare se va ține în cancelaria comunală din Orlat în 27 Septembrie 1904 la 10 ore dimineața, verbal și prin oferte închise provăzute cu 10% dela prețului de strigare.

Prețul de strigare e de 40436 coroane. Ofertele întrate mai târziu nu se iau în considerare.

La ofertele închise e de a se accluda va-diul prescriș. Condițiunile de licitațiune se pot vedea în orele oficioase la oficiul pretorial în Seliște, la oficiul curatoratului silvanal reg. ung. din Seliște, și la primăria comunală din loc.

Orlat, în 11 August. 1904.

Primăria comunală:

Dregan,
notar.

Iosif Zidu,
primar.

În viața asta nloi odată

nu se va da acest prilej

500 bucăți 1 fl. 95 cr.

Un orologiu aurit, punctual cu garanță pe 3 ani, împreună cu un lanț potrivit; 1 cravată domoască, 8 batiste fine, 1 inel admirabil cu imit. de perla scumpă, 1 pungă de bani din piele, 1 oglindă de toaletă pentru buzunar, 1 păr. de nasturi pentru manjete, 3 nasturi pentru piept cu încheietoare de aur-doublé 3%, 1 garn. de recușite pentru scris, 1 album frumos cu 36 tablouri foarte frumoase, 1 ac de cravată parisian (noutate), 1 păr, cercei cu brillant de simili, 5 obiecte glumete pentru tineri și bătrâni, 20 buc. obiecte de scris foarte folositoare și încă 408 buc diferite obiecte de casă. Toate acestea împreună cu orologiu, care singur ajunge prețul costă numai 1 fl. 95 cr. — Expedarea se face cu rambursă, ori după primirea banilor dela magazinul principal din Viena:

P. LUST, Krakau nr. 239.

NB. Dacă nu corăspunde marfa: banii se rapoiază. 175 1-1

Senegin

contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei senci. Vindeasă sigur și repede. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, recheilor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 48 13-

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistăirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârçiturile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaliodarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii, precum palpătarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului numai decât să consume Laxbons, zaharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

apotecar în Békás Megyer. (Budapest mellet).

F6-ateza 35 sz.

38 13-26

Ieftin și aduce fructe bogate!

Pontru economi și crescători de vite.

— Recunoscut de cel mai bun —

dres de nutreț

pentu toate animalele și galițele este
dresul de nutreț din **Sebeșul-săs.**
Regensburg

produs în fabricile lui Louis Meise în Sebeșul-săs. (Transilvania) și Regensburg (Bavaria). Prin acest dres se ajung rezultate splendite. Mare medalie de aur, medalie de onoare dela espozițiile din Londra, Bruxela, Paris, Hamburg, Viena și Bidapesta. Numere 95 38-52

Ingrășare repede! Carne bună! Lapte mult și bun! Scut contra boalelor și epidemiilor!

Biroul central de vânzare a fabricii chem. a lui Louis Meise în Sebeșul-săs.

Prețul per pachet 1/2 chigr. 90 bani, 9 pachete 4 1/2 chigr. pe postă franco și cu rambursă 8 cor.

La fiecare transport este alăturat instrucție de folosire.

Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

107 20-

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții: **95,727.010** coroane. **10.102.362** coroane

Dela întemeiere institutul a solvit: pentru despăgubiri de incendii 8,249.332 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.068 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

